

The background of the entire image is a dense, repeating pattern of stylized blue flowers and leaves on a textured, light brown or tan paper-like surface. The pattern is symmetrical and covers the entire area.

EERO JURVELIN

LUKKARI
ERIK
JURVELININ
(1748-1821)
JÄLKIPOLVET

LUKKARI ERIK JURVELININ (1748- 1821) JÄLKIPOLVET

JURVELIN-SUVUN LEVIÄMINEN
UTAJÄRVELTÄ AINA AMERIikkaAN SAAKKA

Eero Jurvelin 2023

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto	3
2. Tietoa Jurvelin sukunimestä	6
3. Erik Jurvelin.....	6
3.1. Vanhemmat ja isovanhemmat.....	6
3.2. Puolisot ja lapset	7
4. Lukkarisuku	8
5. Jurvelinit kartalla.....	9
6. Jurvelinien leviäminen	9
7. Sukutaulut.....	11
7.1. Erikin perhe	11
7.2. Tyrnävän haara	12
7.3. Gabrielin haara	14
7.4. Simon haara	16
7.5. Aitamurron haara	18
7.6. Erik Erikinpojan haara	20
7.7. Oulun haara	21
7.8. Muhoksen haara I	30
7.10. Amerikan haara I	31
7.11. Muhoksen haara II.....	32
7.12. Särkijärven haara I.....	35
7.13. Kemi-Tornion haara	39
7.14. Särkijärven haara II.....	42
7.15. Amerikan haara II	48
7.16. Särkijärven haara III.....	50
7.17. Henrik Erikinpojan haara	52
7.18. Väänikän haara	53
7.19. Niskan haara I	59

7.20. Tervolan haara.....	62
7.21. Utajärven haara I.....	66
7.22 Partalan haara I.....	66
7.23 Jounion haara	67
7.24. Partalan haara II	72
7.25. Utajärven haara II.....	79
7.26. Amerikan haara III.....	82
7.27. Ahmas-Kylmälänkylän haara	87
7.28. Muhoksen haara III.....	90
7.29. Amerikan haara IV.....	92
7.30. Niskan haara II	93
7.31. Sangin haara	94
7.32. Kuhmon haara	99
8. Henkilöluettelo.....	106
9. Erikin veljen Juhon sukutaulut.....	134
10. Muita Jurvelin-sukuja Suomessa	136
10.1 Hämeenlinnan Jurvelinit.....	136
10.2. Raahen Jurvelinit	137
10.3. Sysmän Jurvelinit	137
10.4. Lammin Jurvelinit	138
11. Sukututkimuslinkit	138
12. Yhteenveto.....	139

1. Johdanto

Synnyin vuonna 1964 Utajärvellä, Jurvelin-suvun syntypaikassa. Nimeni Eero Aappo sain isoisieni mukaan. Elin 19-vuotiaaksi keskellä Jurvelinin suvun historiaa. Isäni Mauri (1925–2009) kertoi Utajärven kirkonkylän Oravan ja Siiran taloista, joissa Partalan sukuhaaramme esi-isät olivat asuneet. Vierailimme sukulaisten luona ja jouluisin veimme hautakynttilät isovanhempien haudoille Niskanjoen hautausmaalle. Varsinainen kiinnostus sukuani ja sukututkimusta kohtaan heräsi ensimmäisen kerran, kun isäni vei minut 1990-luvun alussa sukututkija Pekka Oilingin luokse. Pekka oli tutkinut utajärveläisiä sukuja ja kopioi minulle tiedoston Matti Jurvakaisen jälkipolvitaulusta eli Jurvelin-suvun sen hetkisen historiatiedon. Tutkistelin sitä ja tein sen avulla suuren sukupuun, kun kokoonnuimme Amerikan Jurvelinien kanssa kesällä 2001 Merilän kartanoon Jurvelin Reunion -tapaamiseen.

Lasten ja työkiireiden vuoksi sukututkimus jäi taustalle, kunnes vuosi sitten tutustuin MyHeritage-sukupalveluun. Loin sinne oman sukupuun rungon Matti Jurvakaisen jälkipolvitaulun avulla ja yhtäkkiä MyHeritage alkoi ehdottamaan Smart matchien (osumia toisten tekemiin sukupuihin) avulla uusia sukulaisia. Pelkästään hyväksymällä ehdotukset pystyin helposti laajentamaan sukupuutani. Pian siinä oli tuhat, kaksi tuhatta, kolme tuhatta henkilöä. Välillä MyHeritage saattaa ehdottaa aivan vääriä ihmisiä, joten piti olla tarkkana, ketä lisäisin sukupuuuni. Kaikki tämä ilman, että tein varsinaista sukututkimustyötä. Minun ei tarvinnut esim. tutustua kirkon kirjoihin seurakuntien arkistoissa, lukea sukukirjoja tai käydä sukututkimuskursseja.

Kuvassa Heikki "Partalan ukko" Jurvelin (1853–1950) perheineen.

Myöhemmin löysin myös Geni.com -palvelun, jonne on luotu yksi suuri yhteinen sukupuu, johon lisätään henkilöitä vasta sitten, kun tiedot on tarkastettu

kirkonkirjoista. Näin pyritään estämään virheellinen tieto. Geni on siis paljon luotettavampi kuin MyHeritage, jossa jokainen käyttäjä luo oman sukupuunsa ilman ulkopuolista tarkistusta. Genistä löysin lisää esi-isiä. Liityin Suomen sukututkimusseuraan ja sen kautta tutustuin kirkonkirjoihin Suomen Sukututkimusseuran HisKin eli Historiakirjat-tietokannan avulla. Sieltä löytää tietoja henkilöistä 1900-luvun alkuun saakka. Asetin tavoitteekseni löytää kaikki Jurvelinit, jotka ovat syntyneet ennen 1970-lukua ja lisätä heidät sukupuuhuni.

Seuraavaksi kävin läpi Kansalliskirjaston digitoidun aineiston avulla kaikki sanoma- ja aikakauslehdet vuoteen 1939 saakka käyttäen Jurvelin-hakusanaa. Löysin paljon mielenkiintoisia uutisia ja myös aivan outoja

Kuolleita.

Eilisaamuna kuoli Utajärvellä kauppias Antti Jurvelin 82 vuoden vanhana. Jurvelin oli syntynyt Utajärven kirkonkylässä Kirkkosiiran talossa, jossa vietti nuoruutensa. Mieheksi vartutuaan antautui hän kauppa-atalie, ollen yhteenaikaan suurin kauppias kunnassaan. Myöhemmin hän harjoitti myöskin maanviljelystä ja oli tunnettu hevosmies. Julkiseen

Kemiläinen meni erehdyksessä

rajan yli Venäjän puolelle Kuusamossa joutuessa pidädettyksi.

Muun päivä sitten pidättivät venäläiset rajavartioviranomaiset Kuusamon Tavajoella rajalla Neuvostoliiton puolella kemiläisen työmiehen Ludvig Jurvelinin. Mainittu Jurvelin oli töissä ollessaan mennyt rajalla olevalle purolle tarkastelemaan tukkien muodostamaa ruuhkaa se-

Jurvelineja, joita en pystynyt sijoittamaan sukupuuhumme. Joitakin vanhoja lehtijuttuja olen julkaissut sukuhaaramme Partalan facebook-ryhmässä. Koska lisätietoa 1900-luvulla eläneistä Jurvelineista ei enää löytynyt helposti kirjoista tai verkosta, aloin soittamaan minulle ennestään tuntemattomille Jurvelineille. Selvitin puhelinnumeroita ja nyt olen keskustellut yli 50 Jurvelintaustaisen sukulaiseni kanssa. Keskustelut ovat olleet hyvin antoisia ja yleensä ihmiset ovat suhtautuneet myönteisesti yhteydenottooni. Kiitos heille siitä.

Olin syksyn 2022 vuorotteluvapaalla ja koostin tätä materiaalia. Piirtelin sukutauluja ja yritin hahmottaa kokonaisuuksia. Yhdessä vaiheessa huomasin, että Kuhmon sukuhaarassa on paljon puutteita. Soitin Kuhmon Juminkeko kulttuurikeskukseen ja pyysin apua. Siellä muisteltiin, että erään kuhmolaisen taksinkuljettajan vaimo on omaa sukuaan Jurvelin. Sain hänen yhteystiedot ja sitä kautta alkoi myös Kuhmon Jurvelinit tulla tutummaksi.

En ole tehnyt etsintöjäni pelkästään tietokoneen ääressä. Syysvaellusreissun yhteydessä kävin Ivalon kirjastossa, jossa piti olla äänite erään Jurvelinin elämästä. Ei löytynyt, mutta kirjastonhoitaja kaivoi erään paikallisen sukututkimuksen ja sieltä löytyivät kadonneet sukulaiset. Ja samalla reissulla kävin Tervolan sankarihaudalla etsimässä kahta sankarivainajaa Matti Artturi ja Vilho Esaias Jurvelinia. Hautakivet ovat olleet merkittävä tiedonlähde. Niistä on löytynyt monta uutta tietoa synnyin- ja kuolinajankohdista. Onneksi suurin osa suomalaisista hautausmaista on valokuvattu ja niistä on tehty tietokantoja. Suomen sukututkimusseuralla on oma hautakivitetokanta ja billiongraves.com on kansainvälinen hautakivitetokanta. Parhaaksi kuitenkin osoittautui Facebookin Suomen kirkkoja ja hautausmaita -ryhmä, jonka kuvakansioista löytyy lähes 900.000 suomalaista hautakiveä aakkosjärjestyksessä

hautausmaittain. Kyseinen ryhmä avasi joulukuussa 2023 hautahakupalvelun <https://suomenkiha.fi>.

Sukupuu laajentuessa samat etunimet alkoivat toistumaan. Suvussamme on erityisen paljon Anna (23 henkilöä), Maria (23), Kaisa (20), Matti (12), Johan (12), Juho (11), Pekka (10) -nimisiä. Erottaakseni henkilöt toisistaan halusin antaa heille kasvot. Olen jo pitempään skannaillut suvun vanhoja valokuvia ja yrittänyt selvittää kuvissa esiintyvien henkilöiden nimet. Aloin yhdistelemään sukupuuhun henkilöitä ja henkilökuvia. Olen myös pyytänyt sukulaisilta heidän omia ja vanhempiensa henkilökuvia. Kiitos kaikille, jotka ovat niitä lähettäneet. Kuvia voi lähettää edelleen. Kuvan laatu ei tarvitse olla korkea, voit ottaa kännykällä kuvan esim. vanhempiesi vihkikuvasta ja lähettää sen minulle. Nyt kun kuvia on jo aika paljon, minusta sukupuu on muuttunut ”elävämmäksi”.

Virheet ja epätasällisyydet ovat mielestäni osa sukututkimusta. Monet kirkonkirjat ovat vielä digitoimatta ja ne tuovat tulevaisuudessa varmasti paljon lisätietoa. Minun vuosi sitten julkaisemasta sukukirjan ensimmäisestä versiosta niitä löytyikin. Onneksi sukututkija Jaana Lukkari, Jurvelinien Kuhmon sukuhaarasta, sai käsiinsä sen ja kävi materiaalin läpi. Hän keskittyi erityisesti henkilöihin, joiden tiedot löytyvät virallisista kirkonkirjoista. Jaanan avulla pystyin tekemään paljon tarkennuksia ja korjauksia, muun muassa yksi Amerikan sukuhaara jäi tässä toisessa versiossa kokonaan pois, sillä Muhoksen lukkarin Kaarlen poika Matti, joka muutti Amerikkaan, olin vahingossa laittanut myös renki Karlin pojaksi. Suurkiitos Jaanalle! Virheitä löytyy varmasti vielä, varsinkin elossa olevien sukulaisemme tiedoista, mutta jätän ne seuraavien sukututkijoiden korjattavaksi.

Kuva Partalan kuvakansiosta. Siihen on koottu leikkaamalla ja liimaamalla kaikki Heikki ”Partalan Ukko” Jurvelinin (1853–1950) lapset ikäjärjestyksessä.

2. Tietoa Jurvelin sukunimestä

Erik lukkarin alkuperäinen sukunimi oli Jurvakainen. Nimi muutettiin Jurveliniksi vuonna 1778. Oilingin materiaalissa kerrotaan sukunimen vaihdoksesta näin:

”Muhoksen papit ovat katsoneet Erikin poistuneen talonpoikaisesta säädystä, kun hänestä tuli kappeliseurakunnan lukkari, ja muuttivat hänen nimensä suvun entisestä sukunimestä johdetuksi nimeksi Jurvelin.”

Myös Erikin veljet, kirkkoväärti Juho (1759-1819) ja Kaapo (1762-) muuttivat sukunimensä Jurveliniksi. Juhon sukutaulu on sukutaulumateriaalin lopussa (luku 9). Kaapon perheestä ei ole mitään tietoa.

Joissakin tietolähteissä Jurvelin-sukunimen kantamuotona pidettiin Jurva-sanaa. Tämä pitääkin paikkansa Hämeenlinnan Jurvelinien osalta (luku 10.1.).

Välillä Jurvelin-sukunimi saattoi muuttua talon nimen mukaan. Tällaisia ovat mm. Siira ja Huovila. Vuonna 1935 Suomalaisuuden liitto järjesti nimenmuutoskampanjan, jolloin sukunimiä suomennettiin. Jurvelin-sukunimeä suomennettiin ainakin Jounioksi, Jurvalahdeksi, Jokikiveksi ja Auraksi.

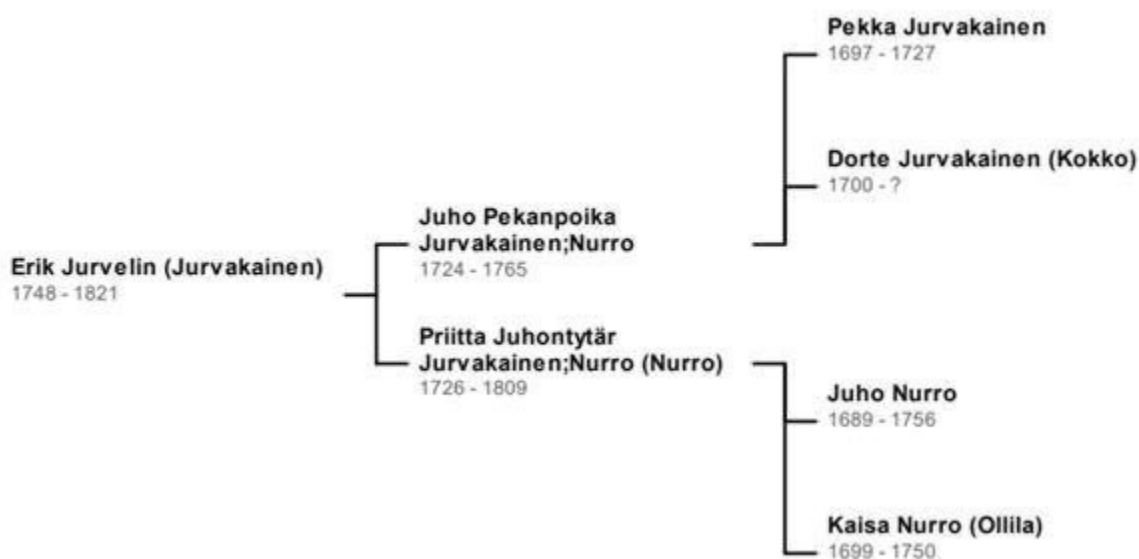
3. Erik Jurvelin

Erik Jurvelin (Jurvakainen, Nurro) syntyi 21.4.1748 Utajärvellä Nurron talossa. Erik oli perheen vanhin lapsi ja hänellä oli kolme siskoa (Katariina s. 1751, Toora s. 1753 ja Briitta s. 1755) sekä neljä veljeä (Pekka s. 1757, Juho s. 1759, Kaapo s. 1762 ja Antti s. 1765). Erik oli Utajärven seurakunnan ensimmäinen lukkari. Lukkarien palkkaus oli keho, joten Erik toimi myös maanviljelijänä. Vuoden 1798 maakirjan mukaan hän oli suhteellisen varakas mies. Erik omisti Utajärven kylässä Orava-nimisen talon, jossa oli peltoa 6 hehtaaria. Kotieläiminä heillä oli 2 hevosta, 6 lehmää, 1 nuori nauta ja 12 lammasta.

Erik hukkui 16.4.1821 Utajärvellä. Kuollessaan hän oli 72-vuotias.

3.1. Vanhemmat ja isovanhemmat

Erikin isä oli alunperin Jurvakainen ja lähtöisin Ylikiimingistä. Perimätiedon mukaan Juho käveli 1700-luvun puolivälissä yli soiden kohti etelää ja saapui Oulujokivarteen Utajärvelle. Hänestä tuli vävy Utajärven kylän Nurron taloon. Paikkakunnan tavan mukaisesti sukunimeksi vaihtui talon nimi eli Nurro. Myöhemmin hänet mainitaan Nurron isäntänä. Erik Jurvelinin (1748-1821) vanhempien sukutaulu on alla olevassa kuvassa.

3.2. Puolisot ja lapset

Erik oli kolme kertaa naimisissa. Hänen ensimmäinen vaimonsa oli piika Marketta Simontytär os. Pyykkö, Pekkala. Marketta syntyi 29.12.1751 Utajärven Ahmaksella ja kuoli lapsivuodekuumeeseen 42-vuotiaana 21.3.1794 Utajärvellä. Heidät vihittiin 13.4.1774. Tuolloin Erik vielä käytti isänsä talonnimen mukaan saatua sukunimeä Nurro.

Marketta synnytti 12 lasta, joista 3 kuoli lapsena.

Erikin ja Marketan lapset:

1. Johan s. 2.2.1775 Utajärvi, k. 30.6.1810 Temmes (murhattiin)
2. Pirkko (Brita) s. 5.4.1776 Utajärvi, k. 26.12.1855 Utajärvi
3. Magdalena s. 6.2. 1778 Utajärvi, k. 29.1.1862 Utajärvi
4. Samuel s. 1780 Utajärvi, k. 6.10. 1865 Tyrnävä
5. Gabriel s. 17.3.1782 Utajärvi, k. 25.12.1856 Utajärvi
6. Simo s. 1784 Utajärvi, k. 27.11.1856 Utajärvi
7. Kaisa s. 7.2.1786 Utajärvi, k. 14.12.1855 Utajärvi
8. Erik s. 11.11.1787 Utajärvi, k. 31.3.1850 Utajärvi
9. Pekka s. 4.2.1790 Utajärvi, k. 17.12.1790 Utajärvi
10. Johan s. 4.2.1790, k. 1790 Utajärvi
11. Henrik s. 30.11.1791 Utajärvi, k. 14.3.1883 Utajärvi
12. Marketta s. 21.3.1794 Utajärvi, k. 1794 Utajärvi

Erikin toinen puoliso oli leski Marketta Heikintytär os. Roininen, Räisänen. Hän syntyi 8.1.1763 Utajärvellä ja kuoli keuhkokuumeeseen 46-vuotiaana 15.7.1809. Heidät vihittiin 7.11.1794. Marketta synnytti 5 lasta, joista yksi kuoli lapsena.

Erikin ja Marketan lapset:

1. Eeva s. 16.7.1795 Utajärvi, k. 2.2.1850

2. Maija Liisa s. 28.11.1796 Utajärvi
3. Anna s. 1.4.1799 Utajärvi, k. 7.12.1872 Muhos
4. Abraham s. 6.6.1801 Utajärvi, k. 6.4.1885 Kuhmo
5. Sofia s. 6.12.1803 Utajärvi, k. 18.5.1811 Utajärvi

Kolmas puoliso oli leski Valpuri Jaakontytär os. Kukkonen. Hän syntyi 7.12.1756 Niskankylä, Utajärvi ja kuoli 61-vuotiaana 9.5.1818. Heidän liittonsa oli lapseton.

4. Lukkarisuku

Erik toimi poikansa Henrikin (1791-1883) kanssa Utajärven seurakunnan lukkarin virassa vuosina 1778 – 1883 yhteensä yli 100 vuotta. Myös Erikin toinen poika Abraham (1801-85) toimi lukkarina Kuhmossa. Muhoksella lukkareina toimivat Kaarle Henrikinpoika (1827-1907) ja Karl Erikinpoika (1834-1885).

Arava . kläckaren Eric Jurvelin

Merkintä Utajärven seurakunnan Rippikirjasta vuodelta 1781. (kläckare = lukkari)

Lukkarin tehtäviin 1800-luvun alussa lisättiin tavallisimpia välskärin tehtäviä, joihin sisältyi mm. sijoiltaan menneiden jäsenten paikoilleen asettamista ja murtumien sitomista. Myös Utajärvellä on lukkarin täytynyt saada tällaista koulutusta, koska jäsentenkorjaus on pysynyt pitkään suvun piirissä. Henrikin poika Pekka (1823-1877) oli tunnettu jäsentenkorjaajana, samoin useampi hänen poikansa. Kuuluisin heistä oli ahmaslainen Aappo ”Kiviharjulainen” (1870-1962), jonka luokse ohjasivat myös lääkärit potilaitaan.

fi.wikipedia.org/wiki/Aappo_Jurvelin

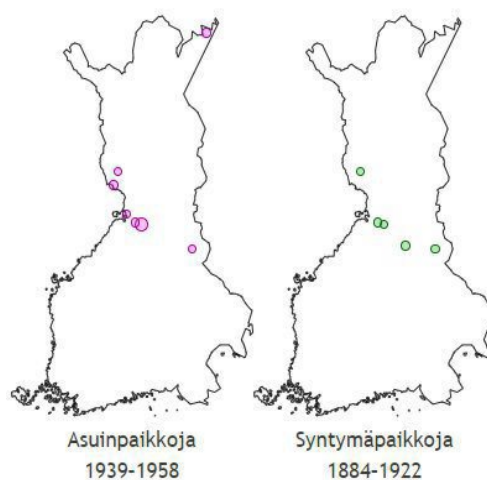
Oulun sukuhaaran Esko Jurvelin (synt. 1935, sukutaulu 89) on kuuluisa oopperalaulaja ja -pedagogi. Lieneekö hän perinyt esi-isiltään laulamisen taitoja? Eskosta on kirjoitettu kirja *Laulava postiljooni* (Bells Publishing Oy, 2018).

5. Jurvelinit kartalla

Salsteen mukaan Suomessa oli vuonna 2022 noin 400 Jurvelin-sukunimistä henkilöä.

Jurvelin-nimisiä tiedetään asuneen ainakin oheisten karttojen mukaisilla paikkakunnilla. Asuinpaikkakartta (violetit merkit) osoittaa 31 Jurvelinin asuinpaikan. Syntymäpaikkakartta (vihreät merkit) osoittaa, missä edellä mainitut vainajat olivat aikanaan syntyneet. Kartoilla suurempi merkki tarkoittaa suurempaa henkilömäärää.

<https://www.tuomas.salste.net/suku/nimi/linkit-Jurvelin~jurvelin>

6. Jurvelinien leviäminen

Jurvelinit ovat levinneet Utajärveltä Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun kautta eri puolille Suomea ja ulkomaillekin. Neljä sukuhaaraa muutti 1900-luvun alussa Amerikkaan ja jonkin verran Jurvelineja on 1970-luvulla muuttanut myös Ruotsiin. Erikin pojat Erik (1787-1850), Henrik (1791-1883) ja Abraham (1801-1885) muodostavat kolme laajempaa päähaaraa, joista Jurvelinin suku on levinnyt. Samuelin (Tyrnävän) ja Simon haarat katkeavat jo 1800-luvun puolella. Kuvassa keskellä on Erik Jurvelin.

Sukukirja kertoo utajärveläisen lukkari Erik Jurvelinin (1748-1821) jälkeläisistä ja Jurvelin- suvun leviämisestä Utajärveltä aina Amerikkaan saakka. Lukkari Erik ja poikansa Henrik olivat Utajärvellä lukkarin virassa yhteensä yli 100 vuotta. Kirjassa esitellään lyhyesti myös kaikki muutkin Suomessa esiintyneet Jurvelin-suvut. Kirja ei ole tyypillinen sukukirja, vaan siihen on yritetty koota myös kaikki elossa olevat Jurvelinit.